

42. szám.
October 18-án, 1868.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra 3 frt. és 3 óra 1 frt 50 kr.—
Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárznál.
Kiadóhivatal: Pest, barátok-tere 7. sz. Hirdetések díja: 1 hasábos petit sor 7 kr.

XIX. kötet.

A d a j k a.

Hosszadalmas románcz.

Spanyol viaszból csinálta *Junius Brutus*.

Motto: Izabella királyné Budában
Don Juan Ducatos.

I.

Édes kedves hü munkatárs, alizarin tinta!
Segíts kérlek verset írni, a ki legyen minta,
Ropogós és kerek legyen, olyan, valamint a
— Szent Apolló! még egy rimet! — mint a ... pala-
csinta.

Gyönyörű egy conditió a királyi állás,
Ingyen fűtés, gyertya, suvix, mosás, csizma, szállás,
Sült galamb a tátott szájba direct bele reppen,
Fizetés is innen onnan ha nem csurran: cseppen.

Hej de mind ez nem elég a spanyol királynőnek,
Vágyai, mint eső után bolond gomba, nőnek,
Mért ne legyen neki extra gyóntatópapája,
Ha urának lehet saját gyóntatómamája?

Aztán meg a királynőnek igen sok a gondja,
Aludni sem tud miatta szegény lelke, mondja;
Ringatónak dajka kéne, ki e dolgot érti,
Hanem persze ez a dajka nem lehet, csak férfi.

Ez viszi az uralkodás minden baját, gondját,
Hogy ő fűtyül, a nép akként járja a bolondját.
Ő végzi el a királynak minden teendőjét,
Ő veszi fel, ha leesik, '1) királynő kendőjét.

Csukoládészín kanapé halvány lámpafényben —
No de ide tegyünk inkább gondolatjelt szépen — —
Ez is megvan! Édes muzsám, nosza tovább, huzzad!
— Csukoládészín kanapé a királynő duzzad.

„Édes dajkám, jó Marforim, aranyos virágom,
Te vagy minden, a mi nekem kedves a világon.
Borovicskám, szalvaladém, töpörtüs pogácsám,
Czuspájz, mélspájz, krumpli, málé, rántás, mártás,
fácán.“

'1) Pedig sokszor leesik. De ez már nem fért a metrumba.
A spanyol zsebkendőknék a mór zsebkendőkről átszámazott
szokása, hogy ha leejtik őket, hát akkor leesnek. Lásd He-
rodót, Thukydidés és más spanyol történetírók iratait.

De a nép im megeleéli ezt a dolgot s lázad,
Miveletlen orditással fölveti a házat.
„Hej! királynő! eszem én azt a teremő fadat,
Nü wo blajb i? engem szeress és ne a dajkádát.“

A királynő szepeg, szurkol erre a beszédre,
Eltemeti szemét, orrát dajka kebelére.
A zsványhad nagy gorombán még vagy kettőt
mordul,
A trón fel — és a királynő a trónról lefordul.

Kefe, kofputz, puder, papucs, strimfli, sláfrok, kláris,
Limonáde, pomenádé, ²⁾ kötény, bugyelláris,
A királynő sebbel-lobbal mindezt összeszedte,
Mély papzsákba beletette, hátára vetette.

Veszve minden, trónus, kis pincs, ország, kormány-
páleza,
Udvari ló, meg a macska, barát es apáca.
Pityergőre csucsorodik a királynő ajka,
No de megvigasztalódik: mentve van a dajka.

II.

Itt egy darab — ott egy darab —
Itt egy kis princez — ott egy kalap —

Izabella — dajka — szalad,
Madridország messze marad.

* * *

Hova menjünk dajkám?
Hol találod jobbnak?
Tudsz még helyet a világon,
Honnan ki nem dobnak?

— Él egy nép a Tisza táján
Kenyér termő föld lapályán.
Vendégszeretetét az mutatja,
Hogy az Isten sokszor látogatja.

Jerünk oda, onnan ki nem vernek,
Hasznád veszik az ilyen embernek.
Budán maga lesz a városbába,
Én meg majd bejutok valamelyik miniszteri
kalo — akarom mondani irodába.

* * *

Rosz időket élünk,
Rosz csillagok járnak,
Isten óvja nagy csapástól
Mi magyar hazánkat.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs baratom uram!

Csak elnizek, hogyan gyülekezi magát ebe
Pestbe sok szép reményü fiatal deaksag. Tele
van nekik mig menyország hegedüvel. Nekik
mig abrazatyuk elöl ragyog; nekem mar ragyog
csak hatul fejem teteje. Nem izs csuda. Ük meg-
vanak boldog öntudatban, hogy lesznek mig
harom nigy esztendeig deakok; in pedig mar
csak hat hetig leszek Deak. Hogy mi illet palyat
valasztom azutan? magam se nem tudok. De-
cember tizedikin este fogom végig inekelny
Sandor uczaban, ha be nem lesznek rekedve:

²⁾ Limonádé, spanyol|szó,|annyit|tesz|magyarul,|mint|lilionéz
Pomenádé | detto | dtto | detto | detto | detto | detto | pomádé.

Mind a kettő a bourbon dynastia királyi reliquiái közzé
tartozik,

„Kezembe van mar a zuti levelem,
Nem Deakpart Pesten töbi a nevem
Sok viz lefoly mig adig a Dunaban,
Mid engemet meglatsz a Lafferthazban!“

Sed quid tunc?

Inter nos sit dictum: utolya felimagam se
nem nagyon szeretem zöreg urat. Hiszen már
valosagozs garabonezazs Deak volt. Mindig
grantig, mindig praepotens. Zember ugy sze-
retne most mar kedve szerint pecsovicis lenyi,
ha Deak nem volna otan, osztan nem nize be-
nünket azzal a kit hegyes vasvilla szemöldöki-
vel. Csak e ne keveredet volna közibink. Olyan
jó Deakok tunank mink lenyi, csak az öreg
Deak maga ne volna it.

Azal a szölvő-dizsmával izs mi csinylta?
Ad animam: dilutanra rendelte oda hozam ma-

gat zsidó, hogy megveszi dizsmaborocskát, ideit; előre bevasaroltam bizonyosra mindent; mikor dilelőt Deak megteszi inditványt, ara egy zsidóval rögtön kevesebb lett a vilagon: azal, melyik nekem pinzt hoznyi ígérte, nyakamon marata sok konto mind. Hat quare mihi fuit ez a sculptile? Ugyanazon principiummal fogva, kinil fogva fizeti popule osztrak földzsurasagnak quotat, fizetheti magyar földzsurasagnak dizsmat; az már egy haragal megtörtinik. Minek volt publikumnak bordizsmával appetitust csinyalni quota elen? — Ha csak tutam volna aztat akor!

Mondanak, hogy ez nekünk csinyal nipszerüsiget. Népszerűsiget?

Köszönök szípen! A hun van nekem dizsmam szőlőből, onan egy tigris a kipviselő. Kapja majd az fáklyás-zenit az én dizsmám-

írt; a hunan meg engem választotak, azoknak in hiába mondok, hogy „ó níp! szabad a szőlő!“ mert od soha se nem lata senki mazsolaritezszen kívül szőlőt.

Mig talan hasznalna, ha az alat hat hit alat öreg ural valahogy összevesznink. Csak in mingyar Zsedinyi barátom nyoman sietem volna körülülnyi orszaghazat; most mar in izs strajfolnik baloldalhoz.

Gonosz alapot. Mikor már Keeskemiten elkezdenek „lörét“ úgy nevezni, hogy „Deákbor.“ Ezek előtt mar semi se szent: mig a bor sem.

De in tudom, micsinyalok? Valasztó kerültembe keten lipegetnek föl elenem. Egyik idős b baloldali candidatus tigrizs, másik ifjabb baloldali candidatus parducz. — Atlípek mind a ketőn s leszek republikanusz.

Tallérossy Zebulon.

Kukliné prédikációi.

Héj Kukli! Ébredj fel! tűz van! Verik félre a harangokat; kiabálják az utczán: Feuer! Au feu! vive la republique! A szomszédban ég! Siess oltani! Hiszen azért vagy az európai Feuerwehr főkapitánya. Ugyis régóta nem oltasz te semmit. — Kelj fel frissen. Vedd fel a hátadra az extincteurt és szaladj a néném asszony házáat oltani. (Hogy mingyárt, csak a hosszuszáru csizmádat keresed?) ott van az ágy alatt, azon módon, a hogy a luxemburgi famacskaival lehuztad. Én addig kinézek az ablakon, hátha Szent Flórián képe azóta csodát tett s eloltotta a tüzet a néném asszony házáan. Ég biz az, pedig az európai kölcsönbiztosító társulatnál volt assecurálva. De soká érkeznek azok a fecskendők! Héj csak a te golyófecskendőid volnának kéznél! vagy csak legalább azok a kézi fecskendők, a mik Mentánánál csudát tettek.

Te Kukli, mért nem sietsz megint csodát tenni? (Hogy nem tudod a csizmádat felhuzni?) Ejnye, hogy neked is olyan szoros a kapezád! Ahol van ni, már szalad felénk a szomszédaszszony, a hogy magára kaphatott valamit szegény, palást nélkül, coiffür nélkül. Egy butyort czepep a hátán. Abban lesz szegénynek egész keresménye. Óh szegény kis apró gyermekek. Hol fogsz ezeknek elég Mexicot találni, ha mind-

egyikről keresztatyailag gondoskodni akarsz. Még sem ment fel az a csizma a lábadra? Már pedig a néném asszony elfogadására kellene sietned. (Micsoda „szakkerment!“) tán bizony káronkodik is, ily borzasztó pillanatban, mikor imádkoznod kellene. (Hogy csak nem mehetsz meztláb a néném asszonyt elfogadni?) Hát ha még majd főveg nélkül is kell menned (Hogy várjanak addig a leégettek az előszobában?) Na szép kis vendégszeretet! Hát a batyujokat hova tegyék le? (Ejnye te Kukli; ezt a választ nem vártam volna tőled; hogy nem engeded behozni a néném asszony batyuját, mert összepoloskásítja vele a teszobádat is?) Mintha nem volna a te szobádban is elég. Háládatlan! Hiszen ezek a poloskák választottak meg téged gazdájuknak. Hallod, hogy omlik be a szomszéd háza! Már be is ég.

Minden odaég. Szegény patkányok, hogy futnak ki a házból. Szegény jó házi barátok, kegyes coelibatusban élő patkányok, a kik éjjel is virrasztanak a háziak fölött, s hirdetik a bőjtöt, maguk elfogyasztván a szalonnát. No legalább e szegény hajléktalanul maradt kegyes patkányokat mind befogadd az égett házból, Kukli; vagy mi a patvar? már megint lefeküdtél és alszol. Circumdederont Te!

Hát az ilyen tarokkpartiet ugyan hogy lehetne megnyerni a drey madadur mellet is csupa vulpessel?

Az új divat.

1. Nini, ott egy kis pap jár magányosan, ez az én semináriumomhoz tartozik, csak hogy hátra felé kötöt fel az övet, ezt megdorgálom.

3. Ah, ott egy karcsú özike lépdel, a kit még én nem ismerek.

2. Hát dilectissime, hol jársz te ilyen későn — egyedül?

4. Szép kisasszony! szabad önt haza kísérem?

Borkoresolyák.

B — en a cigányok fejadót nem fizettek, hanem e helyett a kör- és hivatalos leveleket elhordani volt kötelességük.

— Ugy busulok, maholnap hajszál sem marad a fejemen, honnan csinálom ki hátralevő adomat — panaszkodék Kis Mihály.

— Lássa Mihály — vigasztalá Ferkó cigány — kendnek csak az az egy feje fáj, mire az adó vetve van, nekünk meg mind a két talpunkról is lekopik a bőr, abban a sok ménkü kurrencs-hurczolásban.

1866-ban a fagyáskor, egyházmegyei gyűlés volt, A x—i atyafiak minden áron be akartak menni az iskolába, hol a gyűlés tartatott. Egy tréfáiról ismert lelkész megszólítja őket: Hova, hova törekednek olyan nagyon?

— A gyűlésbe, szóltak az atyafiak.

— Sohse siessenek annyira keetek, fagyos rozstot csépelnek oda benn, — az pedig — semmit sem fizet! Épen a pénzügyekről tanácskoztak.

Az „Üstökös“ eredeti okmánytárából.

Egy cs—i tudálékos paraszt megakarván főbírájukat ügyének nyerni, a következő folyamodással járult elébe:

Folamodás!

Ösmertük Jó Atyát, Jó Atya nak jó Fiját — tarcsa Isten sokáig, Ha pedig Az Isten Ez Árnyék világol ki szólléti, vigye Be az örök Dücsüsségbe Februárius 13-án 1864-ben.

Ezt Kéványi Tekintetes Uramnak
Zsebi Mózes.

Szinte ez a cs—i paraszt, egy tekintélyes uri embernek cseresnyét küldött e következő levél kíséretében.

Méllen Tisztolt Nagyságos uram!

A Föld mögatta az Ó gyümölcsét, Én is Küldök azt a Mi van. Mátyás Kiráj is szívesen Fogatta a szegény Embör ajándéktyát. Követelöm Hát, hogy vögye tülem szívesen, mert maga Nem Mátyás Kiráj.

Egy pestvárosi főtanítónak körleve az osztálytanítókhöz.

„Vizsgáljon meg az osztálytanítót urak, mit hiányzik a táblán, ablak, asztalba, szóval minden iskolák eszközi!“

A nyirbaktai magy. kir. pénzügyőri laktanyán következő falragasz volt olvasható:

„A Nyir-Baktai m. kir. pénzügyőrségi szakasz által folyó 1868-ik év Mártius hó 17-én Mogy- és Levelek közötti erdőben 5 ft. azaz öt font belföldi tukares Dohány találtatott a ki ezen dohány tulajdonosának vallja magát, mától számítandó 30 napok alatt az alólírott pénzügy őrségi szakasznál jelentkezzen.

Petnikovics Eduard,
szakaszvezető.

A civilizáció hatása.

Barna Péter urambátyám két rudas ökre, ezelőtt a katonai év vége felé X—re a szolgabírói hivatalos adó-executióba rendesen besétáltatott. A két ökrör hivatalos sétáltatása csak az 1860-ik évben maradt el.

A kiirt évi október utolsó napjaiban B. vetés alá szántatott: a déli étetés alatt a béres elszunnyadt, mikor felébred, a két ökrörnek csak a hült helyét találja. Lót s fut a béres minden felé; kérdezősködés után megtudja, hogy az ökrörök x-felé vették utjokat: a fris nyomon megy utánok; azokat a hivatal udvarában a szokott árverési helyen találja fel; rájok kiált, azok csendesen egy helyben maradnak: fordítja őket, de kevés távolságból visszafordulnak. A lármára, a vesződségre a főbíró, segédje kijönnek, s tudakozzák a bérest: mi baja? Ez alázatosan válaszolja, hogy ökreivel boldogulni nem tud, azok az árverési helyről távoznj nem akarják. Mig a főbíró az esemény felett csudálkozott, Salak ur, a leleményes segéd az árverési eljárás-hoz fog: fent szóval előadja, hogy a két elárverezendő ökrör becsára 120 forint. a kikiáltási ár ugyan ennyi, 120 forint, először, ki ad többet érte. Itt elhallgat s várazokzik, kevés idő mulva folytatólag szól: „Nó szóljanak kendtek, lássák megéri a becsárt, sőt két annyit is, soha hasznosabb vételt nem tettek.“ A becsló elhallgat ismét; kevés szünet után szól: „az árverésre más határidő tüzetik ki, most a két ökrört haza lehet hajtani.“ Ezen kimondás után, az eddig mozdulatlanul álló ökrörök maguktól megfordultak, egész komolysággal ballagtak ki az udvarból haza felé.

Az imént történtek s látottak feletti csudálkozásban csaknem sóbálványnyá változott a főbíró, csudálkozásából a segéd ezen megjegyzése verte fel:

— No lássa főbíró ur, már most maga és mások is meggyőződhetnek a felől: hogy tiz évi működésünknek jó hatása volt.

Igen — vágott közbe a főbíró — a barmokra, és azokra, kik megszokták folytonosan a jármot hinni.

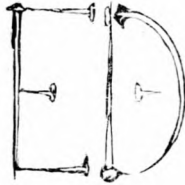
Talányok.

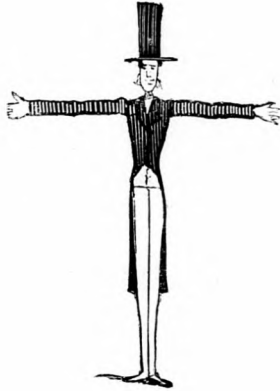
1.

2.

3.

4.

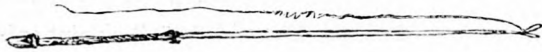
5.

6.

7.

8.

9.

Megfejtés a jövő számban.

Nem mindég jó az a nagy rend.

Egy tisztelendő sokszorozott szorgalommal oktatá falusi iskola-népét a katekizmusban; különben pedig a gyónást akará rendszeresen betanítani, hogy a majd felnőtt iskola-népével egy gyóntató atyának se legyen baja.

Esetleg a husvéti gyónás következék, melyet már három héttel megelőzőleg a gyónási készüléteket gyakoroltatá. Szívére köttetvén minden gyermeknek, hogy a ki valakit megbántott, bocsánatra kérje, s a ki valakitől valamit ellopott, a kárt helyre pótolja.

Eljött a várt nap; tisztelendő ur a legutolsó gyermeknek hallgatá csintevéseit, ki épen azért maradt utolsónak, mivel élt a gyanu-perrel, s ki legnagyobb bűnét így fedezi fel:

— Kérem alásan, egy madzag-ostort is loptam a mónárék Pésztájátu!

— De vissza adtad? — kérdi a szent atya.

— Nem adtam én kérem alásan, mert... hát... mikő lovaztunk, hát üiveszett.

— No jó, menj haza, készits egy olyan ostort, add át a molnárék Pistájának, s ezután ismét jöjj gyónni.

Kezet se csókkolt a fiu, hanem futott haza; de otthon nem meré bevallani, hogy járt a nagytiszteletü atyával, hanem addig kullogott, míg lophatott egy kis kendert, melyből megfoná az ostort, átadta a mónárék Pestájának, s ujra ment nyugodt lélekkel a szent gyónásra.

Leltározás.

A század elején a g-i esperes a megyéjebeli papoknak meghagyá, hogy azok egyházaik ingó s ingatlan javait írják össze, s az összeírást az egyház jegyzőkönyvébe iktassák. Az x-i akkori lelkész összeírási jegyzetéből e következők mai nap is olvashatók:

„A parochialis épületben van a papnak két alkalmatossága, a mely nagy is, nedves is.

„A toronyban van két harang, a nagyobb két mázsát nyom, azon ezen körülírás olvasható: Anno 1735 in eperies sam Aleman gosz mich: mely magyarul ennyit tesz: az 1735-ik esztendőben Eperjesen salamiából csinálta Gosz Mihály.

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

ORACULUM. Most meg már az a baj, hogy több kobátsz, mint nap.

— — Azt írják az ujságok, hogy egy ember azzal a kiáltással ugrott a lánchidról a Dunába: „éljen a jobbóldal.“ (No hisz akkor nem is csoda, hogy vízbe ugrott.)

— — Ez sem mindennapi história. Van Franciaországban egy vármegye Auvergne, abban egy falu, Orey. Ennek a falunak van egy kalváriája, a kalváriának pedig két csudatevő köszöntje; odajárnak a hivek imádkozni. Valami bolond ángliusz, a ki mindenbe beleüti az orrát, felfedezte, hogy ezek a szentek nagyon furcsa szentek. Az egyik Rousseau, a másik Voltair. Egyik nagyobb szenttagadó, mint a másik. Az ángliusz megmondta ezt a papnak, az meg vállat vonítva azt válaszolta, hogy hiszen tudja ő már azt régen, de mit tegyen? Ha el akarná azokat a szenteket onnan vitetni, agyonköveznék a hivek. (Hát az a két úr erre a megtiszteltetésre nem fordul meg a sírjában?)

Bele szól az uraság.

Sz—on keresztül a vasuti vonal helyét mérték; a vonal mérés szerint, Sz. ur csürének szerűjén vágott át. A kijelölést néző gazda kérdi a mérnököt:

— Fog e éjjel is járni a gőzkocsi?

A mérnök igennel válaszolván: nó ugy — jegyzi meg Márton gazda — itt az uraság utat nem engedhet, mert ekkor éjszakára a csürkaput bezárni nem lehetne, a csürből mindent ellopának.

Distichonarium.

1.

„Éljen a hon, meg az alkotmány,“ volt eddig imámban:
Félek az „alkotmány“ (?) nem türi még meg
„A HON“-t!

2.

Quóta ügyéhez írón, nem ironia kellene, Többség:
Írón nélkül az ügy vastag írónia lesz...

3.

Jobb nekem a b a l; nem jobb a j o b b, bárha na-
gyobb is.
Szivem ver balamon, nem csuda, ver ha b a l-ért.

4.

„Votumodat j o b btárs“ ,Mire még is?‘ ,Ah, vagy a
bal szólt?‘
S írja a „damnaturnt“ officiose a Társ. **P.**

Hol a hiba?

N. N. fiatal szolgabíró, mint vásárbíró előtt egy fiatal leány panaszlá, hogy ő Mózes zsidótól 18 frtért egy gácsi kendőt vásárolt, azért becsületesen meg is fizetett, mikor a kendőt kezéhez vette s kibontá, észreveszi, hogy annak közepén szakadás, az összevarva van. Ekkor a kendőt visszakarta adni s pénzét visszakövetelte, de a zsidó a kendőt vissza nem vette, a pénzt vissza nem adta, s őt durván utasítá el.

Az árust a szolgabíró maga elébe rendelte, kihallgatván azt is, a panasz valóságáról meggyőződött, a pénzt a panaszlónak, a kendőt a bepanaszolttnak visszaadni rendelte.

Az eljáró szolgabírónak ugy tünt fel, mintha Mózes tette igaztalanságát belátván, egész készséggel fizetné a pénzt vissza; a távozni készült ekként szólítja meg:

— Ugye Mózes magad is belátod, hogy hibás vagy?

— Igen is tensz szolgabíró ur — válaszolt röviden Mózes.

— Nohát vald be: miben vagy hibás? — kérdezősködék tovább a bíró.

— Abban, hogy lány nem vagyok, mert ugy nekem lett volna igazságom, jegyze meg az ajtón kisurranó Mózes.

 Folytatás a melléklapon.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Jókai Mór.

(Lakása: Országrút 18. sz. 2-ik emelet.)

Pest. 1868. Nyomt. az „Athenaeum“ nyomdájában.
(Barátok tere 7. szám.)

Rajzolja: Jankó. — Metszi: Polák.